

NECROLÒGICA

IN MEMORIAM

ANTONIO DE P. ESCURA VIÑUELA*

per

FRANCESC TUSQUETS TRIAS DE BES

Acadèmic

INTRODUCCIÓ

Voldria en primer lloc agrair a l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya, que m'hagi encarregat redactar la nota necrològica de l'Il·lm. Sr. Antonio de P. Escura Viñuela.

No és gens fàcil resumir la vida llarga i intensa del nostre company.

Per aquest motiu he dividit aquest treball en quatre apartats dedicats, el primer, a la seva vida personal i familiar; el segon, a la seva activitat com a jurista; el tercer, com a dirigent; i, el darrer, a la seva vessant com a acadèmic.

Agraeixo als seus fills Antonio i Ferran les informacions facilitades, que m'han ajudat molt a redactar aquesta nota.

I.- VIDA PERSONAL I FAMILIAR

Antonio de P. Escura Viñuela va néixer a Barcelona, el 8 de gener de 1921. Segon fill d'una família de classe mitjana, en la que el pare era empleat de banca i la mare mestressa de casa.

---

* Llegida a la sessió de l'Acadèmia de 13 d'octubre de 2015.

Va cursar els seus primers estudis als Escolapis del carrer Diputació, i l'any 1939 (el darrer de la Guerra Civil) va ser mobilitzat i enviat a Girona, a una base aèria on va aprendre a pilotar, sense arribar mai a entrar en combat.

Després de la guerra va haver de fer el servei militar, que va poder i saber compatibilitzar amb els estudis a l'Escola Social de Barcelona, on va obtenir el títol de Graduat Social.

Un cop finalitzats els estudis de Graduat Social es va incorporar a un bufet, i va simultaniejar els estudis a la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona amb el treball al despatx.

L'any 1947 va contraure matrimoni a l'Abadia de Montserrat amb la Sra. Ignacia Serés, d'Alpicat (Lleida), i han tingut 7 fills (Antonio, Mª Teresa, Ignacio, Mª Isabel, Ferran, Carlos i Conchita), 21 nets i 11 besnéts. Dos dels fills, Antonio i Ferran, i una neta, Ana, han volgut seguir la tradició familiar, són advocats i exerceixen al Bufete Escura.

La gran activitat professional que va desenvolupar el nostre company no li va impedir una intensa vida familiar, com a marit, pare, avi i besavi.

II.- EL JURISTA

Antonio Escura, com ja s'ha dit, va cursar els estudis de Dret a la Universitat de Barcelona, després d'haver obtingut també els títols de Professor Mercantil i Graduat Social, i es va llicenciar en Dret ja casat i amb fills. Com ell acostumava a dir, preparava els exàmens entre plors i bolquers.

Les seves inquietuds intel·lectuals el van portar més tard a voler obtenir el títol més alt que atorga la Universitat, i així es doctorà en Dret amb la màxima qualificació de "*Sobresaliente cum laude*".

Va exercir amb gran entusiasme la seva estimada professió d'advocat de forma ininterrompuda des de l'any 1953, fins a la seva mort el 27 de febrer de 2015.

A l'acte de celebració de la festivitat de Sant Raimon de Penyafort de l'any 2003 li fou lliurada la Medalla d'or de l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona. I el 24 de juny de 2006 li fou atorgada la Creu d'honor de Sant Raimon de Penyafort.

La seva curiositat intel·lectual el va portar a treballar com a advocat en la pràctica totalitat de les branques del Dret, tant en els seus aspectes judicials com extrajudicials; tot i això, es va especialitzar en dret mercantil, internacional privat i arbitratge.

Permeteu-me que per la meva vinculació amb el món arbitral, dediqui una especial atenció a l'activitat com a àrbitre.

Fou Cònsol Major del Consolat de Mar de la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona des de l'any 1980.

Àrbitre Internacional i membre de les més importants Corts arbitrals, com ara de la CCI de París (va ser un dels primers àrbitres espanyols d'aquesta institució), de la *"London Court of International Arbitration"*, Vocal de la *"Corte Española de Arbitraje"*; també, com més endavant explicaré, fou el primer President del Tribunal Arbitral de Barcelona.

Antonio Escura exercí també la docència i fou Professor Ajudant de Dret Processal de la Universitat de Barcelona, i Professor de la *"Escuela de Márketing y Administración de Empresas"*. Va impartir cursos de postgrau a la UPF, d'arbitratge a la Universidad Internacional Menéndez Pelayo, seminaris al *"Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada"* del Departament de Justícia de la Generalitat, i va col·laborar als estudis de la *"School of International Arbitration at the Centre for Commercial Law Studies"*, Queen Mary and Westfield College, University of London.

Va publicar també al llarg de la seva vida professional nombrosos treballs en diverses disciplines jurídiques, com ara el dret processal, fiscal, mercantil, civil patrimonial i, especialment, arbitratge.

Com ja s'ha dit, va començar a treballar en un bufet mentre estudiava la carrera. Posteriorment, va arribar a ser el titular del despatx, i el Bufete Escura és avui un prestigiós bufet internacional, que dirigeixen els seus fills.

III.- EL DIRIGENT EMPRESARIAL

La seva bona formació jurídica i econòmica, el seu esperit emprenedor i la seva indubtable capacitat de treball i de lideratge, el van portar a promoure i dirigir importants projectes, empreses i institucions.

Fou, ja s'ha dit, President del Tribunal Arbitral de Barcelona des de la seva fundació l'any 1989 fins a l'any 1997.

Va ser una etapa molt difícil. Antonio Escura, com a President i el també company nostre Elías Campo, com a Vicepresident, van haver de treballar amb molta dedicació per superar el desconeixement del món i la cultura arbitrals, i també actituds contràries a l'arbitratge. Van ser anys molt difícils però se'n van sortir.

Per aquesta raó l'any 2009, en el curs del I Congrés d'Institucions Arbitrals organitzat pel TAB se li va retre un merescut homenatge com a primer President.

Va ser en aquella ocasió quan vaig conèixer personalment a Antonio Escura, doncs en la meua condició de Vocal de la Junta del TAB vaig participar en els esmentats actes d'homenatge.

Molt vinculat a la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona, Antonio Escura fou membre del Comitè Executiu i del Ple, així com membre del "*Comité Español de la Cámara de Comercio Internacional*".

Va formar part també de la Junta Directiva de Foment del Treball durant setze anys, i President de la Comissió de Tributs, en la que va treballar intensament en la redacció de nombroses normes tributàries.

Va presidir el *Gremio de Constructores de Maquinaria* i va ser Vocal de la Junta de Govern de la *Unión Patronal Metalúrgica*.

La seva vocació docent, ja esmentada, el va dur a presidir també el patronat de la *Escuela Superior de Márketing y Administración de Empresas*.

Home de profunda fe catòlica, va col·laborar amb l'Església i participà en la fundació de "*Radio Estel*".

En tots aquests càrrecs i molts d'altres que va desenvolupar al llarg de la seva dilatada carrera professional, va destacar per la gran dedicació, capacitat de treball i visió de futur.

IV.- ACTIVITAT ACADÈMICA

Tractant-se d'una necrològica pronunciada en seu acadèmica, crec que he de dedicar una especial atenció a la relació d'en Antonio Escura amb la nostra Acadèmia.

Fou proclamat acadèmic electe i prengué possessió el dia 5 d'octubre de 1999, per cobrir la vacant a la Medalla Joan Martí Miralles produïda per la defunció de l'Hble. i Excm. Sr. Ignasi de Gispert Jordà.

I molt poc temps després, el dia 21 de març de 2000, presentà la seva primera comunicació sobre *“Llei 36/1988, d'Arbitratge, de 5 de desembre. Proposta de reforma”*.

Efectivament, Escura va tenir una vida acadèmica molt activa i intensa, assistint puntualment gairebé a totes les sessions acadèmiques i presentant cada curs una comunicació. Certament es sentia molt orgullós de formar part de l'Acadèmia.

El dia 22 de març de 2001 fou rebut com Acadèmic de número, amb la lectura del discurs d'ingrés titulat *“La seguretat jurídica en el comerç electrònic”*. Contestà el discurs Josep M. Pou de Avilés, que va ser precisament el meu antecessor immediat en la Medalla Jaume de Montjuïc.

En el seu discurs, Escura exposà la transformació que ha suposat en el món dels negocis el canvi substancial de passar d'una economia industrial, on les màquines dominaven la productivitat, a una economia que té com a base la informació, basant bona part de la seva activitat en les noves tecnologies; amb els riscos i necessitat de garanties que d'aquesta situació se'n deriven.

En contestar el discurs, Pou de Avilés, va recordar que en la història del dret sempre ha existit una lluita entre l'agilitat en el trànsit comercial i la seguretat jurídica, i destacà la gran importància del treball del Dr. Escura per relacionar els avenços tecnològics amb el dret.

La matèria del discurs (el comerç electrònic) desmenteix la creença generalitzada de que les anomenades noves tecnologies són patrimoni del més joves.

Quan va llegir el discurs el seu autor tenia 80 anys i qui el contestà 79.

Tots dos, en la seva llarga existència van demostrar amb escreix una gran curiositat intel·lectual i voluntat d'estar al dia.

Curiositat intel·lectual que, en el cas del Dr. Escura, queda palesa per la diversitat de matèries que va tractar en les seves comunicacions a l'Acadèmia.

Vegem-ho.

- El dia 15 de gener de 2002 presentà una comunicació sobre "*L'anul·lació del laude arbitral en el cas de ser contrari a l'ordre públic*".
- El dia 28 de gener de 2003 va presentar una comunicació amb el títol "*Les condicions generals de contractació en els contractes, el costum i el dret judicial*".
- El dia 16 de desembre de 2003 nova comunicació sobre "*Ordre jurídic comunitari i la seva transposició*".
- El dia 25 de gener de 2005, el Dr. Escura presenta una comunicació intitolada "*La unificació del dret contractual europeu*".
- El dia 6 de juny de 2005 nova comunicació sobre "*El delictes de blanqueig de capitals*".
- El dia 9 de gener de 2007 va presentar una comunicació amb el títol de "*El consumidor com a nova categoria jurídica i la remodelació de les relacions contractuals*".
- El dia 22 de gener de 2008 nova comunicació sobre "*La immigració: causes, característiques i normes de les polítiques públiques. A Espanya i a la Unió Europea*".
- A la sessió ordinària del dia 20 de novembre de 2008 llegí la necrològica de l'acadèmic Antoni Sabater i Tomàs.
- El dia 24 de febrer de 2009 presentà una comunicació sobre "*El contracte de transport i el seu contingut jurídic obligacional*".
- El dia 26 de gener de 2010 nova comunicació sobre "*El Convenio de New York 1958*".
- El dia 11 de febrer de 2011 presentà una comunicació sobre *Sant Ramon de Penyafort, català universal i patró dels juristes. Autor de la Compilació de les Lleis de l'Església (Decretals 1234) vigents fins a l'any 1917. Breu estudi d'investigació de la Llei de l'Església de l'època i referència sobre el tractadista de dret canònic*".
- El dia 5 de febrer de 2013 va presentar una comunicació sobre "*La naturalesa jurídica de la propietat intel·lectual*".

I el seu fill Ferran em va comentar que després de la seva mort van trobar, entre els seus papers, documentació acreditativa de que estava treballant en una nova comunicació que volia presentar.

La varietat temàtica dels seus treballs permet afirmar que, parafrasejant a Terenci, res humà li era aliè, però podem també deduir que Antonio Escura era un europeista convençut i un gran defensor de l'arbitratge.

Crida també l'atenció l'extraordinària actualitat, encara avui, de molts dels assumptes tractats a les seves comunicacions.

I va escriure molt perquè va llegir molt, i és ben sabut: l'escriptor és un lector.

Però no només va presentar comunicacions. Va acceptar formar part de la Junta Directiva de l'Acadèmia, com a Vicesecretari, des de l'any 2002 al 2010, i assistí a diferents Congressos i Seminaris en representació de la Corporació.

El dia 16 de desembre de 2014, Antonio Escura va venir a la corresponent sessió de l'Acadèmia. Es va excusar perquè, contràriament al que en ell era habitual, anava sense corbata. I va comentar que, tot i que no es trobava bé, s'havia aixecat del llit per assistir a la darrera sessió del trimestre i felicitar les festes nadalenques als companys acadèmics.

Va ser la seva darrera participació a l'Acadèmia.

Dos mesos més tard, el 27 de febrer de 2015, va morir als 94 anys; després de la llarga, plena i intensa vida que he intentat sintetitzar.

Home de fe, bon pare de família, treballador incansable, complidor, elegant i discret. Un gran senyor.

Destacat jurista i bon company, ha deixat en l'Acadèmia un record molt entranyable.

Descansi en pau.